รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยง
เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒

คำนำ

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนโดยวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizationsof the Tread way Commission) เพื่อกำหนดมาตรการสำคัญเร่งด่วนเชิงรุกในการป้องกันการทุจริตการบริหารงาน ที่โปร่งใสตรวจสอบได้และการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อยนอกจากนี้ยังนำความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนที่ได้นี้มากำหนดเป็นคู่มือป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย อีกด้วยเพื่อบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย

สารบัญ

หน้า

คำนำ
สารบัญ

ส่วนที่ ๑ บทนำ
๑. หลักการและเหตุผล ๔
๒. วัตถุประสงค์ ๖

ส่วนที่ ๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน
๑. การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ๗
(Risk Assessment for Conflict of Interest)
๒. การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ๙
(Risk Assessment for Conflict of Interest) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย
๓. แผนจัดการความเสี่ยงป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ๑๒

ส่วนที่ ๓ ภาคผนวก
คณะกรรมการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ๑๕

ส่วนที่ ๑
บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชั่นประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซง การใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไป โดยผลประโยชน์ที่สูญเสียไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงคุณค่าอื่น ๆ ตลอดจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม อย่างไรก็ตามท่ามกลางผู้ที่จงใจกระทำความผิด ยังพบผู้กระทำความผิดโดยไม่เจตนาหรือไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมาก จนนำไปสู่การถูกกล่าวหาร้องเรียนเรื่องทุจริตหรือถูกลงโทษทางอาญา ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest : COI) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ อีกด้วย

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนโดยวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เป็นกรอบการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

ประเภทของความเสี่ยงแบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๑. **ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk: S)** หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายและพันธกิจในภาพรวมที่เกิดจากเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผลต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสมรวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบายเป้าหมายกลยุทธ์โครงสร้างองค์กรภาวการณ์แข่งขันทรัพยากรและสภาพแวดล้อมอันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

๒. **ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk: O)** เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพประสิทธิผลหรือผลการปฏิบัติงานโดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากระบบงานภายในขององค์กร/กระบวนการเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูลส่งผลต่อประสิทธิภาพประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

๓. **ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk: F)** เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและการเงิน เช่น การบริหารการเงินที่ไม่ถูกต้องไม่เหมาะสมทำให้ขาดประสิทธิภาพและไม่ทันต่อสถานการณ์หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์การเช่นการประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอและไม่สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการเป็นต้น เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูลการวิเคราะห์การวางแผนการควบคุมและการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณและการเงินดังกล่าว

๔. **ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk: C)** เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆโดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากความไม่ชัดเจนความไม่ทันสมัยหรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมายกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญาการร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

สาเหตุของการเกิดความเสี่ยงอาจเกิดจากปัจจัยหลัก ๒ ปัจจัย คือ

๑) ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหารความซื่อสัตย์จริยธรรมคุณภาพของบุคลากรและการเปลี่ยนแปลงระบบงานความเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้งการควบคุมกำกับดูแลไม่ทั่วถึง และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงานเป็นต้น

๒) ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมายระเบียบข้อบังคับของทางราชการการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีหรือสภาพการแข่งขันสภาวะแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจ และการเมืองเป็นต้น

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สภาวการณ์หรือข้อเท็จจริงที่บุคคลไม่ว่าจะเป็นนักการเมืองข้าราชการพนักงานบริษัทหรือผู้บริหารซึ่งมีอำนาจหน้าที่เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวมซึ่งการกระทำนั้นอาจจะเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวทั้งเจตนา และไม่เจตนาและมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้นแต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิ การแต่งตั้งพรรคพวกเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรต่างๆทั้งในหน่วยงานราชการรัฐวิสาหกิจ และบริษัทจำกัดหรือการที่บุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจให้ญาติพี่น้องหรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์จากทางราชการโดยมิชอบส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรมเนื่องจากยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลักผลเสียจึงเกิดขึ้นกับประเทศชาติการกระทำแบบนี้เป็นการกระทำที่ผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน จึงหมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาส ที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยิ่งมีสถานการณ์หรือสภาวการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม มากเท่าใด ก็ยิ่งมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในครั้งนี้นำเอาความเสี่ยงในด้านต่างๆมาดำเนินการวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) และตามบริบทความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๘ การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนนี้จะช่วยให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย ทราบถึงความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นและปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุทำให้

๑. การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของข้าราชการเป็นไปในลักษณะที่ขาดหรือมีความรับผิดชอบไม่เพียงพอ

๒. การปฏิบัติหน้าที่ ไปในทางที่ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในความมีคุณธรรมและจริยธรรม

๓. การปฏิบัติหน้าที่โดยการขาดการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และการยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล

พร้อมกันนี้ ยังสามารถกำหนดมาตรการแนวทางการป้องกัน ยับยั้งการทุจริต ปิดโอกาสการทุจริต และเพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ การกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อยอีกด้วย

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างสืบทอดวัฒนธรรมสุจริตและแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการให้เกิดความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

๒. เพื่อแสดงความมุ่งมั่นในการบริหารราชการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล

๓. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่รัฐไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมายให้ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดียืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องเป็นธรรมถูกกฎหมายโปร่งใสและตรวจสอบได้

๔. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการบริหารราชการแผ่นดินแก่ผู้รับบริการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประชาชน

ส่วนที่ ๒
การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for Conflict of Interest)

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสี่ยงต่างๆ เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง และดำเนินการวิเคราะห์ และจัดลำดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของ ผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง ทั้งนี้ กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพเนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณา ที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลข หรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) เชิงคุณภาพ ที่ส่งผลกระทบด้านการดำเนินงาน (บุคลากร)

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง
๔	สูง	ถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
๓	ปานกลาง	สร้างบรรยากาศในการทางานที่ไม่เหมาะสม
๒	น้อย	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๑	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนานๆครั้ง

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสาคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส × ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕-๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙-๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔-๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่า (Low Risk : L)	๑-๓ คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จาก การพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบ ที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

ระดับความเสี่ยง= โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ
(Likelihood x Impact)

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่งดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงสีสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๕-๒๕ คะแนน	มีมาตรการลดและประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
เสี่ยงสูง (High)	๙-๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	๔–๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยงแต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	๑–๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

ตารางระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

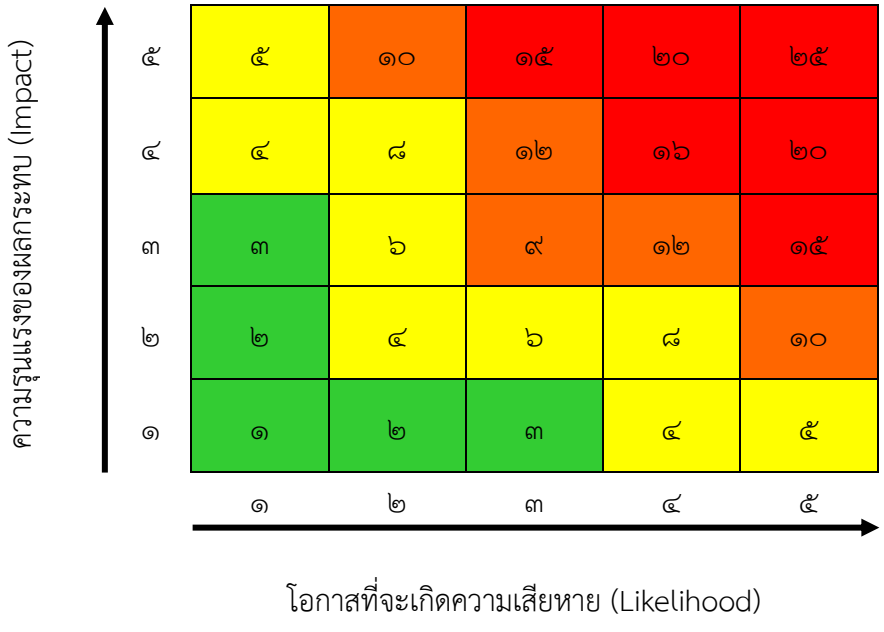

๒. การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for Conflict of Interest) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย มีการดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนี้

๒.๑ การพิจารณากระบวนงานที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริตหรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

๑) กระบวนงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงินและมีช่องทางที่จะทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง

๒) กระบวนงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสมคือมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้องการกีดกันการสร้างอุปสรรค

๓) กระบวนงานที่มีช่องทางเรียกร้องหรือรับผลประโยชน์จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งส่งผลทางลบต่อผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ โดยมีกระบวนงานที่เข้าข่ายมีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริตหรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

๑) การรับผลประโยชน์หรือของขวัญ คือ การรับของขวัญและความสะดวกสบายที่เกินความเหมาะสม ซึ่งอาจส่งผลต่อบุคคลในการปฏิบัติงานในหน้าที่ เช่น การลดราคาของที่ซื้อให้ การเลี้ยงอาหารอย่างฟุ่มเฟือย ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ให้เอนเอียง หรือเป็นไปในลักษณะที่เอื้อประโยชน์ต่อผู้ให้ของขวัญนั้น

๒) การหาผลประโยชน์ส่วนตน หรือการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อตนเองหรือบุคคลอื่น

๓) การใช้อิทธิพล เป็นการเรียกผลตอนแทนในการใช้อิทธิพลในตำแหน่งที่ส่งผลเป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอย่างไม่เป็นธรรม

๔) การใช้ข้อมูลลับของทางราชการ เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อตนเองหรือบุคคลอื่น

๕) การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตน เป็นการใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัวของเจ้าหน้าที่ของรัฐและทำให้หน่วยงานของรัฐเสียหายหรือเสียประโยชน์

๒.๓ ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากไม่มีการป้องกันที่เหมาะสม

๑) สูญเสียงบประมาณ และทำให้ราชการเสียประโยชน์

๒) เปิดช่องทางให้เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจหน้าทำให้ผู้ปฏิบัติใช้โอกาสกระทำผิดในทางมิชอบด้วยหน้าที่

๓) เสียชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย กำหนดความเสี่ยงที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน จำนวน ๔ ประเด็นหลัก ดังนี้

๑. การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตน เป็นการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ
๒. การใช้ข้อมูลลับของทางราชการ เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อตนเองหรือบุคคลอื่น
๓. การหาผลประโยชน์ส่วนตน หรือการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อตนเองหรือบุคคลอื่น
๔. การรับผลประโยชน์หรือของขวัญ

เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้ว จึงนำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยงต่อกิจกรรม หรือภารกิจของหน่วยงานว่า ก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใดในตารางความเสี่ยง ซึ่งจะทำให้ทราบว่ามีความเสี่ยงใดเป็นความเสี่ยงสูงสุดที่จะต้องบริหารจัดการก่อน

ลำดับ	ปัจจัยความเสี่ยงในการเกิดทุจริต	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง
๑	การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตน เป็นการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ	๔	๓	**๑๒**	(๑)
๒	การใช้ข้อมูลลับของทางราชการ เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อตนเองหรือบุคคลอื่น	๒	๕	**๑๐**	(๒)
๓	การหาผลประโยชน์ส่วนตน หรือการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อตนเองหรือบุคคลอื่น	๒	๓	**๖**	(๓)
๔	การรับผลประโยชน์หรือของขวัญ	๓	๑	**๓**	(๔)

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

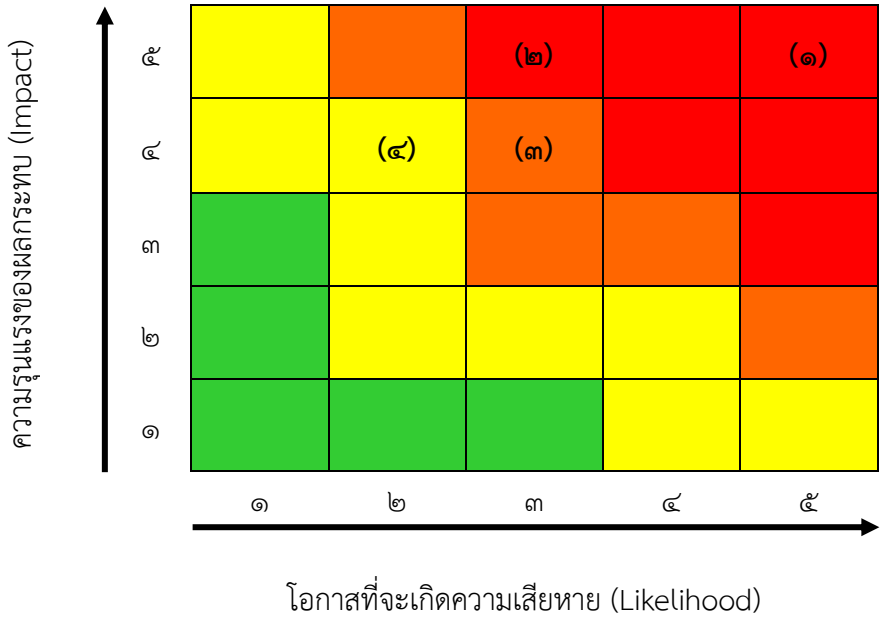

จากแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map) ที่ได้จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนสามารถสรุปการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง
การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตน เป็นการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ	ลำดับ ๑ (สูง = ๑๒ คะแนน)
การใช้ข้อมูลลับของทางราชการ เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อตนเองหรือบุคคลอื่น	ลำดับ ๒ (สูง = ๑๐ คะแนน)
การหาผลประโยชน์ส่วนตน หรือการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อตนเองหรือบุคคลอื่น	ลำดับ ๓ (ปานกลาง = ๖ คะแนน)
การรับผลประโยชน์หรือของขวัญ	ลำดับ ๔ (ต่ำ = ๓ คะแนน)

จากตารางวิเคราะห์ความเสี่ยงสามารถจำแนกระดับความเสี่ยงออกเป็น ๓ ระดับ คือ สูง ปานกลางและต่ำ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย ได้จัดให้มีแนวทางปฏิบัติ และกำหนดมาตรการ การป้องกันเพื่อควบคุมความเสี่ยงหรือลดความเสี่ยง เกี่ยวการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ มีดังนี้

๒.๔ แนวทางปฏิบัติหรือมาตรการป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

๑) สร้างวัฒนธรรมองค์กร หน่วยงานสร้างสภาพแวดล้อมเชิงนโยบายที่ช่วยสนับสนุน การตัดสินใจในการเวลาที่มีประเด็นผลประโยชน์ทับซ้อนเกิดขึ้น และการสร้างวัฒนธรรมแห่งความซื่อตรงต่อหน้าที่ ซึ่งต้องอาศัยวิธีกการดังนี้

-ให้ข้อแนะนำและการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่เพื่อส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับกฎเกณฑ์และการปฏิบัติ รวมถึงการใช้กฎเกณฑ์ที่มีในสภาพแวดล้อมการทำงาน

-ส่งเสริมให้มีการสื่อสารอย่างเปิดเผยและมีการเสวนาแลกเปลี่ยนเพื่อให้เจ้าหน้าที่สบายใจในการเปิดเผย และหารือเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในที่ทำงาน

-ให้เจ้าหน้าที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาและปรับปรุงนโยบายและกระบวนการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อให้รู้สึกเป็นเจ้าของและปฏิบัติตามในเวลาเดียวกันก็ต้องสร้างระบบโดยการพัฒนาในเรื่องต่อไปนี้ ได้แก่ มาตรฐานในการส่งเสริมความซื่อตรงต่อหน้าที่ กระบวนการระบุความเสี่ยงและจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน กลไกความพร้อมรับผิดทั้งภายในและภายนอก

๒) การเสริมสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย รังเกียจการทุจริตทุกรูปแบบ เช่น

- การส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณ ในวิชาชีพ ของบุคลากรในสำนักงาน
- ปลูกฝังค่านิยม สร้างจิตสำนึกที่ดีให้กับเจ้าหน้าที่ เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงพฤติกรรมการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม
- จัดโครงการฝึกอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมให้กับบุคลากร
- การส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชาเป็นแบบอย่างที่ดี

(๓) การป้องกันเหตุการณ์หรือพฤติกรรมที่อาจเป็นภัยต่อหน่วยงาน เช่น

- การแจ้งเวียนหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคลที่โปร่งใสและเป็นธรรม
- การเผยแพร่หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
- จัดให้มีช่องทางในการร้องเรียนพฤติการณ์ของบุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย ที่มีการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

๓. แผนจัดการความเสี่ยงป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

ปัจจัยที่จะเกิดความเสี่ยง	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ									ผู้รับผิดชอบ
					ไตรมาส ๒			ไตรมาส ๓			ไตรมาส ๔			
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง		ม.ค. ๖๐	ก.พ. ๖๐	มี.ค. ๖๐	เม.ย. ๖๐	พ.ค. ๖๐	มิ.ย. ๖๐	ก.ค. ๖๐	ส.ค. ๖๐	ก.ย. ๖๐	
๑. การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตนเป็นการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ	๔	๓	**๑๒**	๑.แจ้งระเบียบ หลักเกณฑ์ หรือจัดทำคู่มือที่เกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดได้รับทราบอย่างทั่วถึง เพื่อยึดถือเป็นแนวทางการดำเนินงานที่ถูกต้องและเป็นมาตรฐานความเข้าใจตรงกันเป็นไปในแนวเดียวกัน ได้แก่ การใช้รถราชการ มาตรการการปิด-เปิดไฟฟ้า การใช้ทรัพย์สินราชการ ๒.การเบิกจ่ายเงินของทางราชการในกรณีใดๆ รวมทั้งการใช้ดุลพินิจในการอนุญาต อนุมัติ ผู้มีอำนาจหรือผู้บังคับบัญชาต้องพิจารณาโดยให้ความสำคัญในเรื่องความเหมาะสม ความคุ้มค่า ตามความจำเป็นของภารกิจ โดยให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อราชการและประชาชน	←								→	**กลุ่มอำนวยการ**
๒. การใช้ข้อมูลลับของทางราชการ เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อตนเองหรือบุคคลอื่น	๒	๕	**๑๐**	๑. ด้านการบริหารงานบุคคล ต้องมีการกำกับ ควบคุม ดูแล ตรวจสอบพฤติกรรมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ กรณีข้อมูลลับยังไม่ถึงเวลาเปิดเผย ๒.ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง ต้องให้มีการปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง อย่างเคร่งครัด ได้แก่ การสอบทาน ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ของหัวหน้ากลุ่มงานที่รับผิดชอบ กำชับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ	←								→	**-กลุ่มบริหารงานบุคคล** **-กลุ่มอำนวยการ**

ปัจจัยที่จะเกิดความเสี่ยง	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ									ผู้รับผิดชอบ
					ไตรมาส ๒			ไตรมาส ๓			ไตรมาส ๔			
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง		ม.ค. ๖๐	ก.พ. ๖๐	มี.ค. ๖๐	เม.ย. ๖๐	พ.ค. ๖๐	มิ.ย. ๖๐	ก.ค. ๖๐	ส.ค. ๖๐	ก.ย. ๖๐	
๓. การหาประโยชน์ส่วนตนหรือการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อตนเองหรือบุคคลอื่น	๓	๔	**๑๒**	๑. ควบคุม กำกับ ดูแลข้าราชการ และบุคลากรให้ปฏิบัติตามประกาศหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับข้อร้องเรียน การละเว้นการปฏิบัติหน้าที่และการประพฤติมิชอบอย่างเคร่งครัด ๒. ปลูกฝังค่านิยม สร้างจิตสำนึกที่ดีให้แก่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย รวมทั้งการสร้างความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักรู้ถึงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมซึ่งอาจก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ได้แก่ การฝึกอบรมเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน การปฏิญานตนหน้าเสาธงเคารพธงชาติทุกวันจันทร์	←	—	—	—	—	—	—	—	→	**กลุ่มอำนวยการ**
๔.การรับผลประโยชน์หรือของขวัญ	๒	๔	**๘**	๑. แจ้งแนวปฏิบัติ เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ.๒๕๔๓ ตามประกาศของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามทุจริตแห่งชาติ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลยทราบเพื่อถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด ๒.ให้ความรู้ ความเข้าใจในการจะรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใด และคำถามใช้ในการตัดสิน ๓ ข้อ ดังนี้ ๑. ควรรับหรือไม่ ๒. ต้องรายงานการรับหรือไม่ ๓. สามารถเก็บไว้เป็นของตนเองได้หรือไม่ แก่เจ้าหน้าที่ในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย	←	—	—	—	—	—	—	—	→	**กลุ่มบริหารงานบุคคล (งานนิติกร)**

ภาคผนวก

คำสั่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย
ที่ ๓๖๗ /๒๕๖๒
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

.....

ด้วยสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย จะดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย จึงแต่งตั้งคณะกรรมการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อเป็นการรองรับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ประกอบด้วย

๑. นายชัยณรงค์ แสงคำ ศึกษาธิการจังหวัดเลย ประธาน
๒. นายชาติชาย วงศ์กิตตะ รองศึกษาธิการจังหวัดเลย รองประธาน
๓. นายทัณชัย โสภาพันธ์ ผอ.กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล กรรมการ
๔. นายสาโรจน์ จันทร์แจ่ม ผอ.กลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาด กรรมการ
๕. นายยุทธนา ทองภา ผอ.กลุ่มบริหารงานบุคคล กรรมการ
๖. นางกาญจนา จันปุ่ม ผอ.กลุ่มนโยบายและแผน กรรมการ
๗. นางปุณยาวีย์ งอยปัดพันธ์ ผอ.กลุ่มอำนวยการ กรรมการ
๘. นางภคมน หิรัญญมณีมาศ ผอ.กลุ่มพัฒนาการศึกษา กรรมการ
๙. นายไพโรจน์ รัชฎาศรี ผอ.กลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรรมการ
๑๐. นายณัฏฐ์คเณศ สุรดีวิราพันธ์ นิติกรชำนาญการพิเศษ กรรมการ
๑๑. น.ส.ชุติมา ธีรศิลป นิติกรชำนาญการ กรรมการ
๑๒. นางพูนสุข ศรีวิชา ผอ.หน่วยตรวจสอบภายใน กรรมการและเลขานุการ
๑๓. น.ส.อรุณลักษณ์ สุพรมอินทร์ นักวิชาการตรวจสอบภายใน ชำนาญการ กรรมการและผช.เลขานุการ

ให้คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง ร่วมกันวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย และจัดทำมาตรการจัดการความเสี่ยง เพื่อป้องกันการทุจริต รองรับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๙ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายชัยณรงค์ แสงคำ)
ศึกษาธิการจังหวัดเลย